

Or.A.0531/13/18

Uwagi do projektu Wytycznych w zakresie korzystania z usług ekspertów w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 - konsultacje zewnętrzne

Lp.	Instytucja zgłaszająca uwagę	Numer rozdziału / podrozdziału	Punkt	Litera	Tiret	Uwaga lub propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie
1	Związek Powiatów Polskiej					Projekt dopuszcza bardzo dużą rolę ekspertów. Autorzy przewidują udział ekspertów zarówno w procesie opiniowania wniosku o dofinansowanie (w tym spełnienia kryteriów), jak i w formułowaniu umowy z wnioskodawcą, a nawet w kontrolowaniu realizacji projektu. W praktyce zapisy wytycznych wyrównują uprawnienia ekspertów z uprawnieniami pracowników instytucji, a nawet wykraczają poza nie. Budzi to duże kontrowersje. Dodatkowo przewidziana została możliwość ostatecznego, wiążącego dla zarządu województwa czy ministerstwa - rozstrzygnięcia spraw. Jednocześnie przy tak sformułowanych szerokich uprawnieniach, zapisy wytycznych nie precyzują wymagań wobec ekspertów zawartych w ustawie wdrożeniowej. Zarząd województwa lub ministerstwo będzie mogło wybrać kandydatów na ekspertów dowolnie, według własnego uznania, byleby przejrzyste i według publicznie znanych zasad. Biorąc powyższe pod uwagę oraz znane praktykom - zarówno ze strony instytucji zarządzających, jak i beneficjentów - kontrowersje związane z pracą ekspertów (które były m.in. źródłem postulatów zmiany przepisów ustawy wdrożeniowej), w naszej opinii należy ograniczyć przewidzianą rolę ekspertów. Zdajemy sobie sprawę z różnych punktów widzenia. Podstawowa obawa wnioskodawców dotyczy obiektywizmu ocenianych. Obawa ta może być formułowana zarówno wobec występujących w tej roli ekspertów, jak i pracowników instytucji. Jednak zdecydowanie rzadziej uwagi te dotyczą pracowników instytucji. Dlatego w dialogu z potencjalnymi wnioskodawcami należy poszukać optymalnego rozwiązania, odpowiedniego balansu pomiędzy kompetencjami pracowników instytucji a uprawnieniami ekspertów.	
2	Związek Powiatów Polskiej	3	pp.1-4			Projekt dopuszcza zbyt dużą rolę ekspertów.	Według projektu eksperci będą mogli: ocenić wnioski, zweryfikować spełnienie kryteriów, wybierać projekty do dofinansowania, opiniować umowę o dofinansowanie i wnioskować o jej zmiany; rozpatrzyć protest; kontrolować realizację projektu, monitorować postępy projektu.
3	Związek Powiatów Polskiej	3	1	a		Udział ekspertów w wyborze projektów budzi kontrowersje związane z brakiem obiektywizmu.	W opinii części praktyków należy odejść od oceny projektów przez ekspertów. W niektórych instytucjach obecnie większość projektów oceniana jest przez pracowników instytucji ogłaszających konkursy, a nie przez ekspertów zewnętrznych.
4	Związek Powiatów Polskiej	3	4	b		Usunąć możliwość wiążącego dla instytucji rozstrzygnięcia spraw przez ekspertów.	Dopuszczenie ostatecznego, wiążącego dla instytucji (np. ministerstwa lub zarządu województwa), rozstrzygnięcia spraw przez ekspertów, nawet przy odpowiedzialności instytucji za skutki tych rozstrzygnięć, jest zbyt daleko idącym uprawnieniem. Tym bardziej w połączeniu z przewidywanymi kompetencjami ekspertów.
5	Związek Powiatów Polskiej	4 - w korespondencji z przepisami ust. 3 art. 68a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, ze zm.)				Proponowany katalog uprawnień ekspertów w zderzeniu z kryteriami wyboru ekspertów oraz brakiem zapisu o weryfikacji poziomu kwalifikacji ekspertów, budzi duże kontrowersje.	Art. 68a ustawy wdrożeniowej w ust. 3 mówi, że właściwa instytucja wyznacza eksperta spośród kandydatów na ekspertów, którzy: 1) korzystają z pełni praw publicznych; 2) mają pełną zdolność do czynności prawnych; 3) nie zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub za umyślne przestępstwo skarbowe; 4) mają wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub wymagane uprawnienia w dziedzinie objętej programem operacyjnym stosownie do roli, o której mowa w ust. 2. Kandydat składa po prostu oświadczenie, że spełnia te niezbyt wygórowane warunki. Nie ma mowy o weryfikacji tego oświadczenia. Odbywa się ono niejako w praktyce, tj. podczas pracy eksperta.

6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							

26							
27							
28							
29							
30							